

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА,
доктора медичних наук, професора,
завідувача кафедри загальної хірургії №2 Національного медичного
університету ім. О.О. Богомольця
Іоффе Олександра Юлійовича
на дисертаційну роботу
Онишка Максима Віталійовича
«ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЛАПАРОСКОПІЧНОЇ
ТРАНСАБДОМІНАЛЬНОЇ ТА ВІДКРИТОЇ АЛОГЕРНІОПЛАСТИКИ
ПРИ ЗАЩЕМЛЕНИХ ПАХВИННИХ ГРИЖАХ»
поданої на разову спеціалізовану вчену раду ДФ 26.613.232 при
Національному університеті охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика
МОЗ України, яка створена відповідно до наказу №2193 від 30.04.2025 р. на
здобуття наукового ступеня доктора філософії
за Спеціальністю: 222 – «Медицина» (спеціалізація 14.01.03 - «хірургія»)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Актуальність

Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена високою частотою післяопераційних ускладнень, як після відкритої так і лапароскопічної алопластики у пацієнтів із защемленими пахвинними грижами. Висока частота сероми, інфікування тканин пахвинної ділянки і сітки, рецидивів грижі у таких пацієнтів пов'язана з транслокацією мікроорганізмів із защемленої ділянки кишечника. Інфікування сітки після операцій з приводу защемлених пахвинних гриж часто вимагає експлантації сітки та тривалого лікування, що завершується рецидивуванням пахвинної грижі. В зв'язку з цим, актуальним стає питання зменшення частоти післяопераційних ускладнень, зокрема сероми, інфікування сітки, як при відкритій так і лапароскопічній алогерніопластичі пахвинних гриж.

Саме цим аспектам присвячена дисертаційна робота та обґрунтування мети і завдання дисертації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана складова частина НДР кафедри хірургії і проктології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «Оптимізація вибору трансабдомінальної преперитонеальної та відкритої алопластики при защемлених пахвинних грижах», державний реєстраційний номер 0122U200877.

Наукова новизна дослідження та отриманих результатів

Автором були вперше вивчені причини виникнення ускладнень після імплантації сітки при защемлених пахвинних грижах. Встановлено, що інфікуванню сітки в тканинах черевної стінки, яке виникає внаслідок транслокації мікроорганізмів із защемленої ділянки кишківника, сприяє виникнення замкнутого преперитонеального простору, що виникає при відкритій та лапароскопічній алогерніопластичі.

Дисертантом вперше експериментально та морфологічно обґрунтовано вищу ефективність використання поліуретанового клею з антисептиком для фіксації сітчастого імплантату до інфікованих тканин черевної стінки у порівнянні з традиційними методами фіксації фіксацією. Встановлено, що фіксація сітчастого імплантата клейовою антисептичною композицією скорочує термін загоєння рани, порівняно з шовною фіксацією.

Автор підтвердив, що удосконалена методика трансабдомінальної преперитонеальної алогерніопластики з фіксацією сітки поліуретановим клеєм з антисептиком зменшує частоту післяопераційних ускладнень, зокрема сероми, інфікування, хронічного післяопераційного болю та появи рецидивів.

Дисертант обґрунтував диференційований вибір стратегії лікування защемлених пахвинних гриж. Дана стратегія включала виконання діагностичної лапароскопії з метою оцінки життєздатності защемленої петлі кишківника, що

визначало подальший вибір способу хірургічного лікування, а саме відкритої і лапароскопічної алопластики, при якій імплантат фіксували поліуретановим клеєм з антисептиком. Доведено, що даний метод є ефективним порівняно з традиційними методами хірургічного лікування.

В дисертаційній роботі доведена ефективність розроблених алгоритмів та удосконалених способів хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж.

Теоретичне значення результатів дослідження

В дисертаційній роботі автор обґрунтовує доцільність фіксації сітчастих імплантатів, як при відкритих так і лапароскопічних операціях при защемлених пахвинних грижах. Автор експериментально та морфологічно обґрунтував та довів більш високу ефективність використання даного методу лікування, порівняно з класичною шовною фіксацією.

Практичне значення результатів дослідження.

Результати дисертаційної роботи мають практичне значення та можуть бути імplementовані в клінічну практику задля покращення результатів хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж та профілактики виникнення післяопераційних ускладнень. Використання поліуретанового клею з антисептиком при лікуванні защемлених пахвинних гриж зменшує частоту виникнення післяопераційних ускладнень, що підтверджено результатами проведеного експериментально-морфологічного дослідження.

Розроблений алгоритм хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж дає змогу досягнути кращих післяопераційних результатів, порівняно з традиційними методиками лікування.

Частота післяопераційних ускладнень, зокрема сероми зменшується до 2,3% проти 16,7%, інфікування зменшується до його відсутності проти 6,2%, рецидивів до 2,3% проти 12,5%.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в клінічну практику хірургічного відділення Київської клінічної лікарні №5 та навчальний процес кафедри хірургії і проктології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій

Завдання дослідження відповідають поставленій меті. Обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій підтверджується аналізом хірургічного лікування 118 пацієнтів із защемленими пахвинними грижами та результатами експериментального дослідження з залученням 80 статевозрілих самців щурів з подальшим проведенням морфологічного обстеження. Клінічного матеріалу було достатньо для проведення статистичного аналізу та формулювання висновків. Статистична обробка результатів проведена з використанням ліцензованого програмного забезпечення Microsoft Excel (2019 р.) з використанням відповідних методів статистичного аналізу, що підтверджує об'єктивність дослідження. Висновки відповідають поставленим завданням.

Оцінка і змісту дисертації

Дисертація Онішка М.В. має традиційну структуру та виконана згідно з вимогами МОН України. Дисертація викладена на 147 сторінках друкованого тексту та складається з анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів і методів, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узгодження результатів, висновків. Робота містить 14 таблиць. Список літератури включає 244 літературних джерел.

У першому розділі «ЗАЩЕМЛЕНІ ПАХВИННІ ГРИЖІ. ЕТІОЛОГІЯ ТА ПАТОГЕНЕЗ. СУЧАСНІ СПОСОБИ ЛІКУВАННЯ. УСКЛАДНЕННЯ. (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)» наведено сучасні методики хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж відкритими та лапароскопічними способами. Наведено післяопераційні ускладнення після алопластики защемленої пахвинної грижі їх причини, лікування та профілактика. Окрема увага приділяється розгляду сучасних міжнародних рекомендації з ведення хворих з грижами живота та післяопераційними ускладненнями. Огляд літератури обґрунтовує доцільність обраних напрямків дослідження.

У другому розділі «МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ» наведено опис дизайну і програми дослідження, характеристики використаних методів дослідження, в тому числі клініко-лабораторних, клініко-інструментальних, морфологічних та статистичних методів, способів хірургічного лікування пахвинних гриж: відкритих та лапароскопічних.

У третьому розділі «ПРИЧИНИ НЕЗАДОВІЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІСЛЯ АЛОПЛАСТИКИ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ЗАЩЕМЛЕНИМИ ПАХВИННИМИ ГРИЖАМИ» наведено основні причини виникнення сероми, гематоми, інфікування рани, хронічного післяопераційного болю та рецидиву як незадовільних результатів хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж відкритою методикою за Ліхтенштейном та традиційною методикою ТАРР.

У четвертому розділі «ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-МОРФОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ ІМПЛАНТАЦІЇ СІТКИ В ІНФІКРОВАНИХ ТКАНИНАХ ЧЕРЕВНОЇ ПОРОЖНИНИ» було обгрунтовано шляхом експериментального дослідження на піддослідних щурах доцільність та ефективність профілактики післяопераційних ускладнень імплантації поліпропіленової сітки у передню черевну порожнину клейовою композицією із поліуретанового клею та антисептика декаметоксину.

У п'ятому розділі «УДОСКОНАЛЕНИЙ СПОСІБ ТАРР ПРИ ЗАЩЕМЛЕНИХ ПАХВИННИХ ГРИЖАХ» описаний удосконалений спосіб методики ТАРР з фіксацією сітки антисептичною клейовою композицією при защемлених пахвинних грижах та продемонстровано його переваги над традиційною методикою ТАРР.

У шостому розділі «ОБГРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТАРР ПРИ ЗАЩЕМЛЕНІЙ ПАХВИННІЙ ГРИЖІ» обгрунтовано використання ТАРР для лікування защемлених пахвинних гриж відповідно до розробленого алгоритму.

Зміст всіх розділів роботи відображено у публікаціях із розкриттям усіх основних положень дисертації.

Публікації за темою дисертації

За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 3 наукові статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 1 стаття – у науковому фаховому журналі України, що індексується у наукометричній базі Scopus, 4 тез у матеріалах міжнародних та вітчизняних конференцій.

Результати досліджень презентували на науково-практичних конференціях «YOUNG SCIENCE 4.0», 30.05.2022 року, м. Київ, «Мінінвазивні технології в сучасній хірургії», 08.02.2024 - 10.02.2024, м. Славськ, «Мінінвазивні технології в сучасній хірургії», 10.02.2025 - я

Запитання для дискусії

В процесі аналізу роботи виникли наступні запитання до дисертанта:

1. У яких випадках при хірургічному лікуванні защемленої пахвинної грижі надається перевага відкритій методиці за Ліхтенштейном?

2. Які класифікації використовуються для оцінки класу забруднення хірургічної рани?

Зауваження щодо оформлення дисертаційної роботи

1. В дисертаційній роботі зустрічаються граматичні та стилістичні помилки.

2. В огляді літератури здебільшого описуються лише окремі методики хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж.

3. Опис використаних методів статистичної обробки занадто стислий.

Наведені зауваження не принципові та не впливають на наукову цінність та практичне значення роботи, що дозволяє зробити наступний висновок. При розгляді дисертаційної роботи не було виявлено порушень академічної доброчесності.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Онишка Максима Віталійовича «ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЛАПАРОСКОПІЧНОЇ ТРАНСАБДОМІНАЛЬНОЇ ТА ВІДКРИТОЇ

АЛОГЕРНІОПЛАСТИКИ ПРИ ЗАЩЕМЛЕНИХ ПАХВИННИХ ГРИЖАХ» є завершеною, самостійною науковою роботою, в якій розроблені та обґрунтовані наукові положення, сукупність яких можна кваліфікувати, як новий підхід до актуальної наукової задачі - підвищенні ефективності хірургічного лікування защемлених пахвинних гриж. За своєю актуальністю, теоретичною і практичною значимістю дисертаційна робота Онишка Максима Віталійовича «ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ЛАПАРОСКОПІЧНОЇ ТРАНСАБДОМІНАЛЬНОЇ ТА ВІДКРИТОЇ АЛОГЕРНІОПЛАСТИКИ ПРИ ЗАЩЕМЛЕНИХ ПАХВИННИХ ГРИЖАХ», відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»

Аспірант Онишко Максим Віталійович має необхідний рівень наукової кваліфікації та заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент

Доктор медичних наук, професор

Завідувач кафедри загальної хірургії №2

Національного медичного університету

ім. О.О. Богомольця МОЗ України

О.Ю. Іоффе

